

УДК 342.951:61

О.С. ПРОНЕВИЧ,

докт. юрид. наук, проф., Центр вивчення проблем адаптації законодавства України до законодавства ЄС юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ: ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

***Ключові слова:** питна вода, питне водопостачання, показники якості та безпечності питної води, моніторинг якості питної води*

Вода (водні ресурси) є найпоширенішим природним об'єктом, важливою складовою навколишнього середовища, необхідним ресурсом здійснення економічної діяльності, обов'язковою передумовою нормального існування людини, тваринного та рослинного світу. У преамбулі Водного кодексу України наголошено, що води на території України є національним надбанням Українського народу, однією з основ його економічного розвитку і соціального добробуту. Обмеженість та уразливість водних ресурсів внаслідок перманентного нарощування антропогенних навантажень на природне середовище зумовлює необхідність розробки і додержання особливих правил користування водними ресурсами, раціонального їх використання та екологічно спрямованого захисту. Аксиоматично, що органи публічної влади мають вживати комплексних заходів організаційного, правового, економічного і виховного впливу з метою формування водно-екологічного правопорядку і забезпечення екологічної безпеки населення, ефективнішому використанню вод та їх охороні від забруднення, засмічення і вичерпання [1].

Всесвітня організація охорони здоров'я наголошує на детермінованості понад 80 % відомих хвороб незадовільною якістю питної води. Тому у 2003 році Генеральна асамблея

ООН оголосила Міжнародне десятиліття дій «Вода для життя», фактично ініціювавши запровадження «надзвичайного водного стану». Будучи одним з європейських аутсайдерів за рівнем водозабезпечення населення, Україна потерпає від дефіциту та низької якості питної води (спричинено обмеженістю джерел водопостачання, надмірною експлуатацією водних ресурсів і нестійким водокористуванням, антропогенним забрудненням поверхневих і підземних вод, неефективною роботою водопровідних очисних споруд). Кризовий стан питного водопостачання загрожує незворотними наслідками для здоров'я на популяційному та індивідуальному рівнях. Тому одним із стратегічних пріоритетів має бути забезпечення якості та безпечності питної води як «джерела життя людини». Конституційно закріплена соціальна орієнтованість Української держави і задекларовані євроінтеграційні прагнення зумовлюють наукову обґрунтованість норм/вимог до придатної для споживання людиною питної води та обов'язковість імплементації відповідних європейських стандартів.

У вітчизняній правничій науці відсутня традиція дослідження проблем імплементації європейських стандартів забезпечення якості води, придатної для споживання людиною. Натомість окремі аспекти управління якістю питної води аналізувалися у контексті дискурсу, присвяченого вдосконаленню публічного адміністрування у сфері водопостачання [2], розробці критеріїв якості поверхневих вод відповідно до європейського законодавства [3], порівняльному аналізу нормативів якості поверхневих вод [4], новелізації гігієнічних та екологічних вимог до питної води [5] тощо. Ознайомлення з науковим доробком попередників дає підстави стверджувати про відсутність цілісного уявлення щодо сутності європейської водно-правової доктрини, водного законодавства ЄС та «європейської водної політики», еkleктичність пропозицій щодо шляхів новелізації національного водного законодавства, спорадичність і поверховість спроб розгляду проблеми імплементації окремих ак-

тів *acquis communautaire* у сфері забезпечення якості питної води.

Метою статті є осмислення феномену водного законодавства Європейського Союзу з особливою акцентуацією уваги на аналізі нормотворчих та інституційних заходів, спрямованих на забезпечення імплементації Директиви Ради Європейського Союзу 98/93/ЄС «Про якість води, призначеної для споживання людиною» від 03.11.1998 року.

Відповідно до пункту 2 частини 1 статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» поняття «питна вода» дефініційовано як призначена для споживання людиною вода (водопровідна, фасована, з бюветів, пунктів розливу, шахтних колодязів та каптажів джерел), для використання споживачами для задоволення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб, а також для виробництва продукції, що потребує її використання, склад якої за органолептичними, мікробіологічними, паразитологічними, хімічними, фізичними та радіаційними показниками відповідає гігієнічним вимогам (нормам питного водопостачання) [6].

Необхідність регулювання якості питної води об'єктивно зумовлена прагненням людства створити безпечні умови питного водокористування. У стародавню добу увага акцентувалася на доступних безпосередньому сприйняттю органолептичних властивостях води. Так, у V столітті до нашої ери Гіппократ наголошував на важливості зовнішніх ознак (каламутності, кольоровості, запаху, присмаку) для розмежування чистої («здорової») і непридатної («нездорової») води. Промисловий переворот, активізація міграційних процесів і форсована урбанізація сприяли спалаху упродовж XIX століття низки спричинених збудником холери епідемій (пандемій). За цих умов було встановлено зв'язок між наявністю мікроорганізмів у воді та інфекційними захворюваннями водної етіології. Як наслідок, органолептичні властивості втратили базове значення в оцінці якості питної води, оскільки нібито чиста вода могла бути непридатною

для споживання і навіть небезпечною для здоров'я і життя людини. Лише на початку XX століття розпочалася стандартизація якості питної води, що ґрунтувалася на принципах безпечності, нешкідливості та прийнятності питної води для споживача (наприклад, стандарти питної води США від 1925 року вже передбачали обов'язковість дослідження бактеріологічних, хімічних та органолептичних показників якості питної води, а Державний стандарт Союзу РСР ГОСТ 2874-45 «Вода питна, норми якості» містив 17 показників санітарного контролю якості питної води) [7, с.5–7].

Традиція артикуляції міжнародних стандартів якості питної води була започаткована Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ). Завдяки зусиллям цієї інституції у 1958 році було створено Міжнародні стандарти питної води (оновлювалися у 1963 та 1971 роках), де наведено нормативи для 32 показників якості питної води. ВООЗ також було розроблено Європейські стандарти питної води (1961, 1970 рр.). У 1984 році міжнародні та європейські стандарти ВООЗ було замінено «Керівництвом з контролю якості питної води» (на сьогодні зберігає актуальність 4-е видання Керівництва від 2011 року), в якому закріплено 50 рекомендованих нормативних показників. Перехід від імперативних до рекомендованих нормативних показників здійснювався в інтересах окремих держав, які отримали можливість встановлювати на основі рекомендацій ВООЗ національні стандарти якості питної води з урахуванням місцевої специфіки.

Генеza водно-санітарного законодавства Європейського Союзу відбувалася на початку 70-х років XX століття у контексті публічної дискусії щодо запобігання забрудненню води. Фахівці виокремлюють три періоди еволюції законодавчої бази у зазначеній сфері. Упродовж 1975–1980 років було ухвалено низку директив і рішень, де закріплювалися особливі вимоги до якості специфічних видів вод (наприклад, директиви про поверхневі води, рибпромислові води, води щодо якості води

для купання і питної води) або встановлювалися мінімальні вимоги до якості води і гранично допустимі величини викидів забруднюючих речовин у водні об'єкти з метою обмеження кумулятивного впливу викидів з точкових і неточкових (дифузних) джерел забруднення. У 1980–1991 роках було запроваджено додаткові «директиви другого покоління», що передбачали вдосконалення контролю над джерелами забруднення вод. Негативним наслідком зазначених процесів стала неузгодженість і несистемний характер директив. Натомість третій етап полягав у своєрідній кодифікації законодавства, кінцевим результатом якої стала Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 23.10.2000 року про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики (Водна рамкова директива) [8]. Цим документом встановлено уніфіковані засади управління водними ресурсами та охорони всіх видів водних об'єктів. У 2002 році Європейським Союзом було ініційовано Глобальну водну ініціативу «Вода для життя – здоров'я, благополуччя, економічний розвиток та безпека», що передбачала підготовку в окремих державах планів управління водними ресурсами та їх ефективного використання, а також скорочення до 2015 року удвічі частки населення, позбавленого можливості споживати безпечну питну воду.

Сучасне водно-санітарне законодавство ЄС складається з кількох частин, а саме: концептуального/рамкового законодавства (Водна рамкова директива); законодавства, що встановлює нормативи якості води (директиви 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною, 76/160/ЄС про якість води для купання, 75/440/ЄС про вимоги до якості призначених для забору питної води поверхневих вод, 78/659/ЄС про якість прісних вод, що потребують захисту або покращання з метою збереження рибних ресурсів, 79/923/ЄС про якість вод, придатних для життя моллюсків, тощо); законодавства, орієнтованого на контроль за викидами (директиви 91/271/ЄС про очищення стічних вод міст,

91/676/ЄС про охорону вод від забруднення, викликаного нітратами від сільськогосподарських джерел, 2006/118/ЄС про захист ґрунтових вод від забруднення і виснаження, 76/464/ЄС про забруднення, спричинене небезпечними речовинами, 96/61/ЄС про інтегроване запобігання і контроль забруднень, 98/8/ЄС про розміщення біоцидних продуктів на ринку тощо); законодавства, що регулює моніторинг і звітність (директива 79/869/ЄС про методи вимірювання частоти збирання зразків та аналізу поверхневих вод, що використовуються для отримання питної води, рішення Ради 77/795/ЄС про процедури обміну інформацією щодо якості води у поверхневих водах тощо) [9, с.11–12].

Основним актом *acquis communautaire* щодо визначення допустимих концентрацій шкідливих речовин у водах питного призначення є Директива Ради 98/83/ЄС від 03.11.1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною [10] (до її прийняття зберігала чинність Директива Ради 80/778/ЄС, де було закріплено 62 нормативні показники). Метою Директиви визначено «захист людського здоров'я від шкідливих впливів будь-якого забруднення води, призначеної для споживання людиною, шляхом забезпечення її безпечності та чистоти» (Директива не поширюється на природні мінеральні води, а також води, що визнані лікарськими/медичними продуктами). Відповідно до частини 1 статті 2 Директиви поняття «вода, призначена для споживання людиною» означає: а) всю воду, як у її природному стані, так і після обробки, призначену для пиття, готування, приготування їжі або інших побутових цілей, незалежно від її походження та того, чи постачається вона з розподільної мережі, цистерни або в пляшках або контейнерах; б) всю воду, що використовується на будь-якому підприємстві харчової промисловості для виробництва, обробки, зберігання або торгівлі продуктами або речовинами, призначеними для споживання людиною, окрім випадків, коли компетентні державні органи вважають, що якість води не може вплинути на безпеч-

ність продуктів харчування у їх кінцевому вигляді.

Вода, призначена для споживання, визнається безпечною та чистою, якщо вона не містить мікроорганізмів, паразитів і речовин, які у сукупності або концентрації становлять потенційну загрозу людському здоров'ю, та відповідає встановленим Директивою 52-м нормативним показникам/параметричним значенням (34 параметрам хімічного і мікробіологічного складу питної води та 18 індикаторним параметричним значенням моніторингу прийнятності питної води).

Частина 2 статті 4 Директиви 98/83/ЄС містить застереження державами-членами щодо неприпустимості при реалізації імплементаційних заходів погіршення якості води, призначеної для споживання людиною, або підвищення забруднення вод, що використовуються для виготовлення питної води. Водночас наголошено, що Директивою не передбачено автоматичного транспонування стандартів якості питної води. Статтею 5 Директиви встановлено, що імплементаційні нормотворчі заходи мають ґрунтуватися на таких постульованих положеннях: держави-члени встановлюють значення, що застосовуються для призначеної для споживання людиною води, з урахуванням встановлених у Додатку I Директиви параметрів; ці значення не повинні бути менш суворими, аніж встановлені у Додатку I Директиви; закріплені в частині C Додатку I Директиви параметри мають використовуватися лише для моніторингу цілей та забезпеченню виконання передбачених статтею 8 Директиви зобов'язань; держава-член у межах державної території або її частини може встановлювати значення для додаткових параметрів, не включених до Додатку I Директиви, якщо цього вимагає охорона здоров'я людини («встановлені значення, як мінімум, повинні враховувати вимоги пункту (а) частини 1 статті 4»). Зазначені параметричні значення повинні дотримуватися у таких випадках: коли вода постачається з розподільної мережі, в пункті, у межах приміщення або установи, де вона з'являється з використову-

ваних для подачі питної води кранів (примітно, що Директивою визнається факт виконання державами-членами зобов'язань навіть у разів становлення невідповідності параметричних значень води як результату незадовільного стану внутрішньої розподільчої системи або її утримання, крім «приміщень та установ, у які вода постачається для громадськості, таких як школи, лікарні та ресторани»); коли вода подається з цистерни, у пункті, в якому вона з'являється з цистерни; коли вода розливається у пляшки або контейнери, і призначена для продажу, у пункті, в якому вода розливається в пляшки або контейнери; коли вода використовується на підприємстві харчової промисловості, у пункті, де вода використовується на підприємстві. Водночас зазначимо, що відповідно до частини 1 статті 8 Директиви держави-члени на період до трьох років можуть передбачити відступи від встановлених параметричних значень за умови, що вони не становлять потенційної загрози здоров'ю людей та іншим чином забезпечити постачання питної води на відповідній території неможливо.

Директива 98/83/ЄС встановлює обов'язок держав-членів здійснювати постійний моніторинг якості води, призначеної для споживання людиною, з метою з'ясування її відповідності встановленим параметричним значенням. Зокрема передбачено відбір проб і підтвердження ефективності дезінфекції як засобу підготовки або розподілення питної води. Запроваджувані компетентними органами програми моніторингу питної води повинні відповідати встановленим Директивою мінімальним вимогам («специфікаціям щодо аналізу параметрів»). Відповідно до пункту b частини 5 статті 7 Директиви передбачена також можливість застосування державами-членами альтернативних методів моніторингу якості води за умови підтвердження точності отриманих результатів і надання Комісії відповідної інформації щодо таких методів та їх еквівалентності.

Імперативний характер має положення Директиви щодо обов'язку держав-членів не-

гайно розслідувати будь-яку невідповідність параметричним значенням. Якщо вжиті заходи не сприяли досягненню відповідності питної води встановленим Директивою параметричним значенням, держава-член повинна забезпечити негайне вжиття заходів з метою відновлення якості води, «віддаючи перевагу примусовим заходам, у залежності від ступеня перевищення параметричних значень і потенційної загрози для здоров'я людей». У разі невідповідності параметричним значенням компетентні органи держав-членів повинні забезпечити заборону будь-якого постачання питної води, що становить потенційну загрозу здоров'ю людини, або її обмежене використання, або вжити інших необхідних заходів з метою захисту здоров'я людей. Споживачі повинні бути негайно проінформовані та проінструктовані (зазначимо, що споживачі інформуються про відновлювальні роботи крім випадків, коли «компетентні органи вважають невідповідність параметричним значенням є несуттєвою») [10].

Імплементация Директиви Ради 98/83/ЄС від 03.11.1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною, передбачено статтями 360–363, 365, 366, Додатком XXX Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони [11], пунктом 251 Плану імплементации Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на 2014–2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 року № 847-р [12]. Відповідно до Плану імплементации Директиви Ради 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною [13], затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 р. № 1141-р [14], основним завданням визначено «узгодження положень чинного законодавства України з положеннями Директиви щодо вмісту речовин та мікроорганізмів у питній воді та створення системи моніторингу якості питної води». Зазначимо, що завдання імплементации сформульовано дещо звужено, оскільки

у Додатку XXX Угоди про асоціацію конкретизована перспектива визначення уповноваженого органу (органів), встановлення стандартів питної води, створення механізму інформування споживачів.

Інституційно-правові імперативи забезпечення населення якісною та безпечною питною водою закріплено у низці нормативно-правових актів.

Відповідно до частини 1 статті 4 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» гарантовано право громадян на безпечну для здоров'я і життя питну воду. Згідно з частиною 1 статті 18 цього Закону на органи виконавчої влади, місцевого самоврядування покладено обов'язок забезпечення жителів міст та інших населених пунктів питною водою, кількість та якість якої повинні відповідати вимогам санітарних норм. Також встановлено, що виробничий контроль за якістю питної води в процесі її добування, обробки та у розподільних мережах повинні здійснювати підприємства водопостачання [15].

Імплементация окремих положень Директиви 98/83/ЄС організаційно-правового характеру була забезпечена шляхом ухвали Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» від 18.05.2017 року № 2047–VIII. У цьому Законі артикульовано базове поняття «питна вода», закріплено перелік суб'єктів у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення, одним із засадничих принципів державної політики у цій сфері визначено «наближення вимог національних стандартів на питну воду, питне водопостачання та водовідведення, технологій виробництва питної води, нормативів щодо очищення стічних вод, а також засобів вимірювання і методів оцінки до відповідних стандартів, нормативів, технологій, засобів і методів, прийнятих у Європейському Союзі», конкретизовано відповідні повноваження органів публічної влади тощо [16].

Державні санітарні норми та правила «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10)

набули чинності 16.07.2010 року (за винятком таблиці 2 додатку 2, що набула чинності 01.01.2015 року, та таблиці 3 додатку 2, набуття чинності якої відбудеться 01.01.2020 року [17]) є обов'язковим для виконання нормативно-правовий акт центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я (принагідно зауважимо, що легітимізація вимог спричинила призупинення дії Державного стандарту Союзу РСР ГОСТ 2874-82 «Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством» [18]). Цим документом офіційно встановлено показники безпечності та якості питної води, обов'язкові для виконання усіма суб'єктами, діяльність яких пов'язана з проектуванням, будівництвом та експлуатацією систем питного водопостачання, виробництвом та обігом питних вод, наглядом і контролем у сфері питного водопостачання населення, та громадянами. Гігієнічними вимогами визначається контроль 44 санітарно-хімічних показників безпечності та якості питної води, 11 показників епідемічної безпеки питної води, 6 показників радіаційної безпечності питної води. Закріплені у ДСанПіН 2.2.4-171-10 показники в цілому корелюються з вимогами Директиви 98/83/ЄС. Найсуттєвіші відмінності полягають у наступному: у Директиві встановлено загальні вимоги до показників якості та безпечності питної води, а ДСанПіН 2.2.4-171-10 містять диференційовані вимоги для водопровідної води, води з колодязів (каптажів джерел) та фасованої води; національні Гігієнічні вимоги до показників безпечності фасованої води жорсткіші ніж вимоги Директиви 98/83/ЄС (наприклад, щодо вмісту бенз(а)пирену, броматів, кадмію, міді, ртуті), однак вимоги щодо вмісту нітратів у колодязній воді та воді з каптажів джерел (а в Україні таку воду споживає 31 % населення) не відповідають вимогам Директиви (вимоги ЄС складають не більше 0,50 мг/л, натомість вимоги ДСанПіН 2.2.4-171-10 не більше 3,3 мг/л); ДСанПіН 2.2.4-171-10 не містять вимог до контролювання вмісту віднесених до речовин 1 класу

небезпеки поліциклічних ароматичних вуглеводнів, а також залишкового вмісту мономерів у воді при контакті води з полімерними матеріалами; у ДСанПіН 2.2.4-171-10 закріплена вимога щодо погодження центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я тексту споживчого маркування води питної фасованої на підставі позитивного висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи, однак Директива 98/83/ЄС подібної вимоги не містить; Директива 98/83/ЄС не поширюється на природні мінеральні води та води, які є медичною продукцією, а вимоги ДСанПіН 2.2.4-171-10 не поширюються на води мінеральні лікувальні, лікувально-столові, природні столові та води, призначені для спеціального дієтичного споживання, спеціально перероблені або розроблені для забезпечення задоволення дієтичних потреб дітей грудного та раннього віку.

На нашу думку, перспектива поглиблення імплементації європейських водно-санітарних стандартів полягає у додатковому вжитті таких заходів:

- системному опрацюванні питання щодо усунення зазначених вище колізій між положеннями Директиви 98/83/ЄС та вимогами ДСанПіН 2.2.4-171-10 щодо показників якості і безпечності питної води;

- внесенні доповнення до Закону України «Про Загальнодержавну цільову програму «Питна вода України» на 2011–2020 роки» щодо підвищення дослідницької спроможності лабораторій водоканалів шляхом модернізації приладної бази, вдосконалення державних методик виконання досліджень, апробації відповідних зарубіжних практик інноваційного характеру;

- новелізації водно-санітарного законодавства та оптимізації чинного механізму державного моніторингу вод шляхом розмежування/конкретизації повноважень органів публічної влади у сфері питного водопостачання населення, що у першу чергу зумовлено ліквідацією Державної санітарно-епідеміологічної служби України як ключового суб'єкта державного нагляду за виконанням вимог

Санітарних норм та інституціоналізацією Центру громадського здоров'я МОЗ України і Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів;

– імплементації європейських стандартів оперативного інформування споживачів щодо якості питної води та стану питного водопостачання (Директивою 98/83/ЄС прямо передбачено вжиття необхідних заходів з метою надання споживачам вичерпної та актуальної інформації щодо якості питної води, натомість у ДСанПіН 2.2.4-171-10 така вимога не закріплена);

– включенні до ДСанПіН 2.2.4-171-10 закріплених у «Керівництві з контролю якості питної води» рекомендацій ВООЗ щодо покращання дослідження токсичних сполуку сфері питного водопостачання тощо.

Резюмуючи, зазначимо, що актуальність проблеми якості питної води та питного водопостачання зумовлена стрімким забрудненням водних ресурсів, зношеністю і технологічною відсталістю водоочисної інфраструктури. Імплементація Директиви 98/83/ЄС є важливим правовим засобом новелізації вітчизняного водно-санітарного законодавства. Основними напрямками імплементаційних заходів є уточнення правосуб'єктності уповноважених органів публічної влади, актуалізація стандартів питної води, вдосконалення державного моніторингу вод, розбудова дієвого механізму інформування споживачів. Варто усвідомлювати, що про всеосяжне транспонування європейського стандарту не йдеться. Натомість засадничим імперативом є забезпечення додержання артикульованих у Директиві 98/83/ЄС науково обґрунтованих мінімальних параметричних значень якості та безпеки питної води.

ЛІТЕРАТУРА

1. Водний кодекс України : Закон України від 06.06.1995 № 213/95-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80>.

2. Зоріна О. В. Імплементація в Україні Директиви 98/83/ЄС про якість води, призна-

ченої для споживання людиною // Гігієна населених місць. 2014. № 63. С. 85–93.

3. Громаченко К. Ю. Розробка критеріїв якості поверхневих вод відповідно до європейського законодавства // Вісник Нац. ун-ту водного господарства та природокористування. Серія «Сільськогосподарські науки». 2014. Вип. 1. С. 130–137.

4. Клименко М. О., Вознюк Н. И., Вербецька К. Ю. Порівняльний аналіз нормативів якості поверхневих вод // Наукові доповіді НУБіП. 2012. № 8 (30). URL: http://nd.nubip.edu.ua/2012_1/12kmo.pdf.

5. Котляр А. М., Шур В. А., Кузьмін І. М., Гаєвська А. Ю. Нові гігієнічні та екологічні вимоги до питної води / цифр. репозитарій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. URL: http://eprints.kname.edu.ua/5625/1/127-133%D0%9A%D0%BE%D1%82%D0%BB%D1%8F%D1%80_%D0%90.%D0%9C.pdf.

6. Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення : Закон України від 10.01.2002 № 2918-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2918-14>.

7. Рахманин Ю. А., Красовский Г. Н., Егорова Н. А., Михайлова Р. И. 100 лет законодательного регулирования качества питьевой воды. Ретроспектива, современное состояние и перспективы // Гигиена и санитария. 2014. № 2. С. 5–18.

8. Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики : директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 23.10.2000. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_962.

9. Кампа Е., Уорд Г. Д., Лейнпранд. Сближение с водной политикой Европейского Союза. Октябрь 2007. Берлин: ECOLOGIC, 2008. 28 с.

10. Про якість води, призначеної для споживання людиною : директива Ради 98/83/ЄС від 03.11.1998. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_963.

11. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої

сторони, від 27.06.2014: ратиф. із заявою законом України від 16.09.2014 № 1678–VII. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

12. Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17/09/2014 № 847-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/847-2014-%D1%80/page>.

13. План імплементації Директиви Ради 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною. URL: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/impl_19981103_98_83eu.html.

14. Про схвалення розроблених Міністерством охорони здоров'я України планів імплементації деяких актів законодавства ЄС : розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 1141-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1141-2014-%D1%80#n11>.

gov.ua/laws/show/1141-2014-%D1%80#n11.

15. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004–XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>.

16. Про внесення змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» : Закон України від 18.05.2017 № 2047–VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2047-19>.

17. Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» : наказ МОЗ України від 12.05.2010 № 400. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0452-10>.

18. Про призупинення дії Державного стандарту Союзу РСР ГОСТ 2874-82 «Вода питьевая. Гигиенические требования и контроль за качеством» : постанова Головного державного санітарного лікаря України від 19.07.2010 № 26. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ11768.html.

Проневич О. С. Імплементація європейських стандартів забезпечення якості питної води: інституційно-правовий аспект // Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 3. С. 182–189. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_3_33.pdf

Зроблена спроба осмислення феномену водно-санітарного законодавства Європейського Союзу з особливою акцентуацією уваги на аналізі нормотворчих та інституційних заходів, спрямованих на забезпечення імплементації Директиви Ради Європейського Союзу 98/83/ЄС «Про якість води, призначеної для споживання людиною» від 3 листопада 1998 року.

Проневич А.С. Имплементация европейских стандартов обеспечения качества питьевой воды: институционально-правовой аспект

Выполнена попытка осмысления феномена водно-санитарного законодательства Европейского Союза с особенной акцентуацией внимания на анализе нормотворческих и институциональных мер, направленных на обеспечение имплементации Директивы Совета Европейского Союза 98/83/ЕС «О качестве воды, предназначенной для употребления человеком» от 3 ноября 1998 года.

Pronevych O.S. Implementation of European Standards for the Quality of Drinking Water: The Institutional and Legal Aspect

The article is devoted to comprehension of the phenomenon of water and sanitation legislation of the European Union with a special emphasis on the analysis of normative and institutional measures aimed at ensuring implementation of the Directive of the Council of the European Union 98/83/EU «On the quality of water intended for human consumption» of November 3, 1998.